

■ Agencija za trg
vrednostnih papirjev

ODGOVORI NA VPRAŠANJA S PODROČJA EMIR

oktober 2013

SPLOŠNO

Vprašanja v zvezi z EMIR

Vsa vprašanja v zvezi z EMIR se lahko pošljejo Agenciji:

- pisno na naslov Agencija za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, 1000 Ljubljana, ali
- preko elektronske pošte na naslov info@atvp.si ali webmaster@atvp.si.

Razvrstitev različnih tipov poslov z IFI

Za posamezne pogodbe z IFI Agencija praviloma ne podaja odgovorov glede njihove razvrstitve, saj ji niso poznani vsi relevantni elementi in detajli vsebine pogodb.

Za pogodbe z IFI, sklenjene na organiziranem trgu, velja le obveznost poročanja repozitorijem sklenjenih poslov, za pogodbe z IFI, sklenjene izven organiziranega trga (IFI OTC), pa veljajo tudi preostale obveznosti, ki jih EMIR določa za finančne nasprotnne stranke in za nefinančne nasprotnne stranke glede na vrednost pozicij v IFI OTC (torej glede na preseganje praga kliringa).

Reodkupni posli s komercialnimi zapisi

EMIR v 5. točki 2. člena določa, da IFI pomeni finančni instrument iz 4.-10. točke oddelka C Priloge I k Direktivi 2004/39/ES, kar je ekvivalentno finančnim instrumentom iz 4.-11. točke drugega odstavka 7. člena ZTFI. IFI predstavljajo pogodbo, katere vrednost je izvedena ali neposredno odvisna od cene osnovnega instrumenta.

Komercialni zapisi predstavljajo instrumente denarnega trga (iz 2. točke oddelka C Priloge I k Direktivi 2004/39/ES oziroma 2. točke drugega odstavka 7. člena ZTFI), saj gre za kratkoročne dolžniške finančne instrumente, katerih ročnost je ponavadi krajša od enega leta.

Prav tako so tudi reodkupni posli instrumenti denarnega trga, saj transakcija vsebinsko predstavlja kredit, zavarovan s finančnimi instrumenti (v obravnavanem primeru s komercialnimi zapisi) in vključuje prodajo in bodoči nakup finančnih instrumentov s plačilom obresti za kredit, ki je bil rezultat omenjene transakcije.

S tem v zvezi reodkupni posli s komercialnimi zapisi ne predstavljajo IFI, kot so definirani v EMIR, in sicer ne glede na to, če so izdani s strani prodajalca v reodkupnem poslu. S tem v zvezi iz reodkupnih poslov tudi ne izhajajo nikakršne obveznosti, ki veljajo za IFI skladno z EMIR.

Terminski posli s fizično poravnavo, sklenjeni preko MTF

Terminski posli s plinom in električno energijo s fizično poravnavo (*ang. physically settled gas and power forwards*) predstavljajo blagovni IFI iz 6. točke oddelka C Priloge I k Direktivi 2004/39/ES.

Pri tistih IFI, s katerimi se trguje na večstranskem sistemu trgovanja (MTF) gre za IFI OTC, saj MTF ne predstavlja organiziranega trga. Za tovrstne terminske posle veljajo torej enake obveznosti iz EMIR kot za preostale (blagovne) IFI OTC.

POROČANJE REPOZITORIJEM

Frekvenca poročanja

EMIR za vse pogodbe z IFI določa, da se o vseh podrobnostih pogodb poroča najpozneje naslednji dan po sklenitvi, spremembah ali prenehanju pogodbe. Različnih rokov poročanja EMIR glede na posamezne pogodbe ne pozna. Izjemo predstavljajo pogodbe glede preteklih pozicij, ki jih je prav tako potrebno poročati repozitorijem sklenjenih poslov. Datumi začetka poročanja in roki za poročanje so podrobno definirani v 5. členu ITS 1247/2012.

Poročanje preko tretje osebe

Skladno s tretjim odstavkom 1. točke 9. člena EMIR lahko nasprotna stran poroča o podrobnostih pogodbe o IFI poveri komu drugemu, tako da je možno, da o podatkih glede določenega dela pogodb nasprotna stran poroča sama, za druge pogodbe pa pooblasti tretjo osebo. Pri tem so nasprotna stran dolžne zagotoviti, da pri poročanju posameznih pogodb in podatkov ne prihaja do podvajanj.

Različno poročanje vsebine pogodbe

Skladno z 9. členom EMIR, ki govori o obveznosti poročanja repozitorijem sklenjenih poslov, in skladno z VIII. poglavjem RTS 149/2013, ki v 12. in 13. členu govori o pravočasni potrditvi in usklajevanju portfelja, do razhajanj v elementih pogodb ne bi smelo prihajati in s tem tudi različno poročanje glede vsebine pogodbe ni mogoče.

Poročanje sprememb poslov z IFI

Kot spremembe pogodbe Agencija razume le podatke, ki niso bili že prvotno poročani v sklopu originalne pogodbe. Tako se za vse podatke, ki izhajajo iz poročanega posla ob sklenitvi pogodbe šteje, da so že poročani in je potrebno sporočiti le tiste podatke, ki dejansko pomenijo kasnejše dogovorjene spremembe posla.

Uporaba oznake pravne osebe (LEI)

Za oznako fizičnih oseb se lahko uporabljajo interne oznake, za preostale nasprotna stran pa je potrebno pridobiti začasne LEI oznake (pre-LEI), ki jih izdajajo lokalne operacijske enote (per-LOU). Seznam pre-LOU¹ je objavljen na spletni strani Regulatory Oversight Committee (ROC).

¹ URL: http://www.leiroc.org/publications/gls/lou_20131003_2.pdf

Uporaba taksonomske razvrstitve (UPI)

V zvezi z uporabo UPI Agencija nima nikakršnih informacij glede prihodnjih smernic in predpisov glede njihovega določanja. Kot izhaja iz ITS 1247/2012 mora biti UPI določen skladno s 4. členom ITS 1247/2012 in na podlagi oblike, predpisane v 2. točki razpredelnice 2.

Glede taksonomske razvrstitve IFI pa naj omenimo, da je ESMA na spletni strani dne 12. 7. 2013 objavila [*Discussion paper on clearing obligation under EMIR*](#)², v okviru katerega se razvrstitev IFI naslanja na taksonomijo, opredeljeno s strani International Swaps and Derivatives Association (ISDA), prav tako pa tudi v zvezi z določanjem UPI ESMA trenutno proučuje predlog, ki ga je prejela s strani ISDA.

K *odgovoru TR 10* je ESMA dne 22. 10. 2013 v odgovoru d) dodatno pojasnila, da EMSA še ni prejela nikakršnih uradnih zahtev za sprejetje navodil glede UPI ali UTI, zato tudi ni znanih nobenih podrobnosti v zvezi z določanjem UPI in UTI. Hkrati ESMA navaja, da je skladno s tehničnimi standardi za določanje UPI potrebno upoštevati vmesno taksonomijo in kode, kot jih uporabljajo standardi, za določanje UTI pa se nasprotni stranki bilateralno dogovorita za ustrezno kodo in v primeru trgovanja preko platform UTI določi operater mesta trgovanja.

Uporaba oznake sklenjenega posla (UTI)

Za določanje UTI se predvideva, da je potrebno generirati oznako, ki je globalno prepoznavna in sprejeta kot sredstvo za učinkovito poročanje. Agencija ni seznanjena, na kakšen način bo določanje UTI predpisano oziroma katere oznake bodo ustrezne, pri tem pa naj pojasnimo, da tudi v zvezi z določanjem UTI ESMA trenutno proučuje predloga, prejeta s strani ISDA in Global Financial Markets Association (GFMA).

K *odgovoru TR 10* je ESMA dne 22. 10. 2013 v odgovoru d) dodatno pojasnila, da EMSA še ni prejela nikakršnih uradnih zahtev za sprejetje navodil glede UPI ali UTI, zato tudi ni znanih nobenih podrobnosti v zvezi z določanjem UPI in UTI. Hkrati ESMA navaja, da je skladno s tehničnimi standardi za določanje UPI potrebno upoštevati vmesno taksonomijo in kode, kot jih uporabljajo standardi, za določanje UTI pa se nasprotni stranki bilateralno dogovorita za ustrezno kodo in v primeru trgovanja preko platform UTI določi operater mesta trgovanja.

Vrednost zavarovanja

V okviru 25. točke razpredelnice 1 RTS 148/2013 je dvoumno navedeno, da v primeru zavarovanja na podlagi portfelja polje zajema vrednost vsakega zavarovanja, predloženega za portfelj. Iz angleške različice RTS 148/2013 pa nedvoumno izhaja, da gre za celotno zavarovanje za portfelj³.

² URL: http://www.esma.europa.eu/system/files/2013-925_discussion_paper_-_the_clearing_obligation_under_emir_0.pdf

³ Where collateral is posted on a portfolio basis, this field should include the value of all collateral posted for the portfolio.

Cenovni multiplikator

Cenovni multiplikator iz 15. točke v razpredelnici 2 RTS 148/2013 najenostavneje pojasnjuje prevod angleške različice RTS 148/2013: kot cenovni multiplikator se poroča število enot finančnih instrumentov, zajetih v okviru enega lota⁴. Gre torej za primere, ko je v enem lotu zajetih več kot en sam finančni instrument.

TEHNIKE ZMANJŠEVANJA TVEGANJA

Pravočasna potrditev v primeru prekinitve posla

V zvezi s pravočasno potrditvijo v primeru prekinitve posla je *OTC odgovor 5 c)* dokumenta *Vprašanja in odgovori* z dne 4. 6. 2013 povsem jasen in navaja, da obveznost pravočasne potrditve ne velja za prekinitve poslov, kjer se s prekinitvijo odpravijo vse preostale obveznosti, izhajajoče iz teh poslov. Kjer torej (kakršnekoli) obveznosti ostanejo, sta nasprotni stranki dolžni pravočasno potrjevati prekinitve poslov kot tehniko zmanjševanja tveganja pri trgovanju z IFI OTC.

FINANČNE NASPROTNE STRANKE

Finančne nasprotne stranke, ki trenutno ne sklepajo poslov z IFI

V primeru, da je imela finančna nasprotna stranka po stanju na dan 16. 8. 2012 sklenjene pogodbe z IFI, ki so prenehale, in sedaj nima sklenjenih pogodb z IFI ter jih trenutno ne namerava sklepati, zanjo iz naslova omenjenih sklenjenih poslov veljajo obveznosti, kot izhajajo iz EMIR.

Finančnim nasprotnim strankam, ki so na podlagi poziva Agencije podale izjavo, da poslov z IFI ne sklepajo in da bodo v primeru sklenitve poslov z IFI o tem obvestili Agencijo in pri tem vzpostavili sistem za elektronsko poročanje nepotrjenih transakcij in podatkov o reševanju sporov, kot izhaja že iz same izjave, informacijskega sistema za elektronsko poročanje v tem trenutku (torej vse do naslednje sklenitve poslov z IFI) ni potrebno vzpostaviti. Agencija je namreč v okviru vzpostavitve sistema za elektronsko poročanje skladno z EMIR, omogočila poročanje finančnim nasprotnim strankam v primeru sklenitve poslov z IFI ter možnostjo prekinitve poročanja v primeru, da družba poslov z IFI ne sklepa (in s tem zanjo obveznosti iz EMIR ne veljajo).

⁴ The number of units of the financial instrument which are contained in a trading lot; for example, the number of derivatives represented by one contract.

Način in oblika poročanja FNS glede nepotrjenih transakcij in reševanja sporov za obdobje do 1. 1. 2014

ESMA je v dokumentu *Odgovori in vprašanja*, objavljenem dne 5. 8. 2013, v okviru odgovora *OTC odgovor 8 b)* navedla,

- da morajo finančne nasprotne stranke zagotoviti ustrezne postopke, ki omogočajo:
 - (1) beleženje vseh transakcij, ki so nepotrjene več kot 5 delovnih dni in
 - (2) izdelavo mesečnih poročil o teh nepotrjenih transakcijah iz predhodnega meseca;
- da poročil ni potrebno predložiti pristojnim organom, ki tega ne zahtevajo.

Poleg tega je v *OTC odgovoru 15 d)* navedeno, da morajo finančne nasprotne stranke najmanj mesečno obvestiti pristojne organe o morebitnih nerešenih sporih iz preteklega meseca in da lahko pristojni organi zahtevajo pogostejše poročanje o podatkih glede reševanja sporov.

Agencija je s tem v zvezi vse finančne nasprotne stranke z dopisom z dne 8. 10. 2013 obvestila o vzpostavitvi sistema elektronskega poročanja (z dnem 1. 1. 2014), pri čemer je v okviru funkcionalnih specifikacij določila obliko in pogostost poročanja ter s tem opredelila obvezno mesečno poročanje za vse finančne nasprotne stranke.

Poročanje nepotrjenih transakcij in podatkov o reševanju sporov je do dneva vzpostavitve elektronskega poročanja omogočeno preko elektronske pošte emir@atvp.si, pri čemer pa oblika poročanja ni predpisana.

Mesečno poročanje števila nepotrjenih transakcij

Glede na to, da četrti odstavek 12 člena RTS 149/2013 govori o mesečnem poročanju števila nepotrjenih transakcij z izvedenimi finančnimi instrumenti OTC, ki so odprte več kot pet delovnih dni, je potrebno poročati tovrstne primere vsak mesec dokler posel ali prekinitev posla dejansko ni potrjena (in ne samo v mesecu, ko je bil tak posel ali prekinitev posla dogovorjena), saj gre za (še vedno) nepotrjene transakcije.